

Δεν ξέρω αλήθεια, πόσο προχώρησε το φεμινιστικό κίνημα. Εκείνο πού ξέρω, είναι πώς ξαφνικά ή γυναίκα εμφανίζεται στον αιώνα μας σαν ή σοβαρότερη καταναλώτρια. Οι διαφημιστές σ' αυτήν κυρίως αποτείνονται. Και το περίεργο είναι πώς όχι μόνο για το υπεραυτόματο πλυντήριο πού θα την ξεκουράσει ούτε μόνο για τα ρουχαλάκια του παιδιού ή τα είδη γάλακτος για το μωρό, αλλά και για τα προσωπικά είδη του άντρα σ' αυτήν αποτείνονται.

Και είναι πια κοινό μυστικό πώς της φόρτωσε ή σημερινή μας κοινωνία και μια ευθύνη ακόμα. Να φροντίζει πριν άπ' όλους για όλους. Γι' αυτό και ευθύνεται για τον «ύπερκαταναλωτισμό» την καινούρια και φοβερά επικίνδυνη αρρώστια της εποχής μας. Μα ας δούμε την προϊστορία του θέματος.

Θυμάμαι, λοιπόν, τον πατέρα μου πού σαν με έβλεπε να τρώγω με συμβούλευε: «Φάε και ψωμί, παιδί μου. Δεν χορταί–ει ό άνθρωπος μόνο με κρέας»! Σήμερα ό γονιός τραβάει τη φρατζόλα μπροστά από το παιδί του, του κόβει μια φετούλα και λέει: «Μη γεμίζεις την κοιλιά σου με ψωμιά. Φάε σκέτο το κρέας σου». Βλέπετε όπως κι εγώ τη διαφορά σκέψης ανάμεσα στο τόσο κοντινό χτες και στο σήμερα. Και μια πού κουβεντιάζουμε για το κρέας. Μήπως θυμάσαι πόσες φορές τη βδομάδα είχαμε κρέας στα σπίτια μας; Συνήθως Κυριακή και Πέμπτη. Την Κυριακή θυμάσαι πώς περιμέναμε το ροσμπήφ πού μοσχομύριζε ή τη μπριζόλα με τα πατατάκια; Την Πέμπτη είχαμε κιμά. Ακόμα έχω τη γεύση της μακαρονάδας με κιμά ή των κεφτεδών. Θυμάσαι πώς το λαδερό το εκτιμούσαμε πολύ. Το χειμώνα ή φασολάδα με τις ελιές μας ζέσταινε. Και τα χορταρικά της ελληνικής γης, τα φασολάκια, τα κολοκυθάκια, οι μελιτζάνες μας συντηρούσανε το καλοκαίρι. Τα ανόρεχτα παιδιά ήταν σπάνιο φαινόμενο. Τα τρέχαμε στο γιατρό γιατί σίγουρα τα δόλια ήταν άρρωστα. Θυμάσαι με τί βουλιμία τρώγαμε το δειλινό το βρεγμένο ψωμί με τη ζάχαρη ριγμένη απάνω στη φέτα, ή στην καλύτερη περίπτωση ψωμί με μαρμελάδα.

Το Σάββατο ή μητέρα έφτιαχνε ένα κέικ πού την Κυριακή μας το μοίραζε δίκαια. Όχι, δεν μοίραζε όλο το κέικ. Από ένα κομμάτι τρώγαμε. Το υπόλοιπο το έκρυβε, το κλειδωνε εκεί πού κλειδωνε και τις μαρμελάδες.

Το κλειδί το κουβαλούσε μαζί της πάντα.

Σήμερα το κρέας έχει γίνει ή βάση του διαιτολογίου μας. Όταν μάλιστα σου είπε ό γιατρός πώς βλάπτει το πολύ κρέας, εσύ κλονίστηκες. Αναρωτήθηκες απελπισμένη με τί άλλο μπορείς να συντηρήσεις την οικογένεια σου, μια και τα όσπρια μας πειράζουν. Βλέπεις, μεταξένιο έχει γίνει το έντεράκι μας, άσε πού τα παιδιά μας δεν τρώνε τα λαδερά.

Γιατί καταφέραμε να μη νοιώθουν τα παιδιά καμία επιθυμία φαγητού, να μην ξέρουν το φυσιολογικό αίσθημα της πείνας. Τώρα δεν κλειδώνουμε πια τα γλυκά μας. Στο βάζο ζαχαρώνουν. Και το κέικ πού αγοράσαμε από το γειτονικό ζάχαροπλαστείο ξεραίνεται και πετιέται στο σκουπιδοτενεκέ. Ό κο-ρεσμός έχει μπει στην ψυχολογία της νεολαίας κι εμείς προσπαθούμε όλο και με καινούρια αγαθά να της κεντρούμε το ενδιαφέρον. Η εποχή μας

κατέβασε είδωλα από το βάθρο τους κι έβαλε ένα καινούριο είδωλο εκεί. Το είδωλο «Παιδί». Κι εμείς θυσιάζουμε σ' αυτό λογική και τα πάντα. Έτσι μπήκαμε στην υπερκατανάλωση. Το ιστορικό μας, πού γι' αυτό μιλήσαμε από την αρχή, έπιβαρυμένο από στερήσεις χρόνων, από αναμνήσεις κατοχής, με γονείς πού το αναγκαίο το θεωρούσαν πολυτέλεια, έπιβαρυμένο από δικές μας ανεκπλήρωτες επιθυμίες, αντανακλά στο παιδί μας. Το παιδί μας πού μια και δεν είναι κουτό είτε βολεύεται με αυτά πού του προσφέρουμε και απαιτεί κι άλλα κι άλλα ή αντιδρά βίαια και γίνεται άρνητής της κοινωνίας. Ξεκινά να γίνει άρνητής της καταναλωτικής κοινωνίας -οι χίπις: εύγλωττο παράδειγμα- μα επειδή τα νιάτα δεν γνωρίζουν το μέτρο, προχωρούν στον άναρχισμό. Αγαπητή φίλη καταναλώτρια,

Η καινούρια παιδαγωγική λέει πώς αν το παιδί σου ζητήσει μία σοκολάτα και μία τσίχλα, να του πάρεις μόνο το ένα από τα δύο. Αυτό ανεξάρτητα από την οικονομική κατάσταση του σπιτιού σου.

Έτσι θα μπορεί ή μητέρα και αύριο να προσφέρει κάτι στο παιδί. Άλλα και για άλλο ένα σοβαρό λόγο. Να μάθει το παιδί την ύπαρξη του ΟΧΙ. Πού ή ζωή θα του λέει αύριο συχνότερα από το ΝΑΙ. Και ή προετοιμασία και ή παραδοχή πώς υπάρχει και ΟΧΙ στη ζωή, ξεκινάει από το σπίτι.

Οι παιδαγωγοί μάλιστα προσθέτουν πώς το παιδί χρειάζεται αυτό το ΟΧΙ. Νοιώθει ασφάλεια όταν το συναντά. Στή διερεύνηση πού κάνει για να μάθει τις προθέσεις μας και την... αντοχή μας, σταματά στο ΟΧΙ όπως σταματά στους τοίχους του σπιτιού του. Και νοιώθει ασφαλισμένο με τοίχους και στέγη όλοτρόγυρα.

Η υπερκατανάλωση, πού την παραδεχτήκαμε σαν τρόπο ζωής, κατάλαβε το, απειλεί την ψυχική υγεία του παιδιού σου και κινδυνεύει ή επόμενη γενιά, το εγγόνι σου δηλαδή, να στερηθεί βασικά πράγματα.

Το να διαθέτεις άσυλλόγιστα τον οικονομικό σου προϋπολογισμό για αγορές όχι χρειαζόμενες, αγορές πού ή καταναλωτική κοινωνία σε έπεισε πώς σου είναι εντελώς απαραίτητες, θα αναγκάσει εσένα και τον άντρα σου να δουλέψετε περισσότερο, θα σας πάρει χρόνο πολύτιμο από την ξεκούραση σας. Θα μηδενίσει την επαφή με τα παιδιά σας. Θα σας στεγνώσει σαν άτομα. Θα σας μετατρέψει εσένα τη Μητέρα σε στεγνό ρομπότ.

Αγαπητή φίλη καταναλώτρια,

Σού δόθηκε το δικαίωμα να αποφασίζεις για το τι χρειάζεται το σπίτι σου. Ανάλαβε την ευθύνη να αποφασίζεις σωστά

Γαλάτεια Γρηγοριάδου-Σουρέλη
περιοδικό-"Πειραική Εκκλησία"